

לכיתות הנמוכות

קובץ של חמישה סיפורים מחורזים מפרי עטה של לאה גולדברג, שהתפרסמו ב"משמר לילדים" וב"דבר לילדים" בשנים 1948—1949.

"מי זה מי" — סיפור על כדור שמתגלגל לגינה ובעלי החיים שמתחת לעץ התאנה מתקשים לנחש את זהותו.
"עצות" — על הגברת ארנבת מתלבטת מה להכין לבעלה הארנב לארוחת הצהרים ומקשיבה לעצותיהם של הצב, הסנאית, החיפושית ואחרים.

"רפואה שלמה" — סיפור על אשה המגדלת בגינתה צמחי מרפא שונים ומרפאה בעזרתם את בעלי-החיים.
"שלושה חתולים שחורים" — מעשה בכלבה קטנה המגי-
עה לבית ובשלושה חתולים שחורים השומרים על זכותם לשתות מן החלב.

"האורח ביום הולדת" — למיכאל ולמיכאלה התאומים — יום הולדת. בין הבאים ישנו גם אורח לא קרוא — נמר שברח מגן-החיות. בחצר גדולה המהומה, אך בסוף בא הכל על מקומו בשלום.

הסיפורים מלווים באיורים צבעוניים ונאים.

שבעים שירים קצרים, שמציאות ודמיון משמשים בהם בער-בוביה. שירים מלאי חן על חוויות מציאותיות, משאלות, תהיות ושאלות של ילדים.

איוריה של רות צרפתי בחוס-לבן מצטיינים ביופיים וברכותם.

שניים מסדרת ספריו של דוקטור סוס. מסופר בהם על תע-לוליו המבדחים של חתול תעלול שידע לגרום לאייסדר נורא, אך ידע גם לסדר ולהשיב כל דבר על כנו; ואין לדעת אם אכן קרה הדבר בממש או אולי היה זה רק פרי דמיונם של ילדים שהשתעמו ביום גשום וקר.

יכולים הברים, כתבה: לאה גולדברג, ערכה: לאה חור-בב, איורים: שמואל כץ, הוצאת ספריית פועלים, 1978, עמ' מנוקד.

אלף מרכבות, כתבה: גור-רית ורחי, איורים: רות צרפתי, הוצאת ספריית פועלים, 1979, עמ' מנוקד.

החול העליל, כתב ואייר: דוקטור סוס, תירגמה: לאה גאור, הוצאת כתר, 1979, עמ' מנוקד.

המחבר מצטיין ביכולתו לעשות שימוש מעניין באמצעים לשוניים ולגלות הבנה לדמיון של הילד. המתרגמת הצליחה במידה מרובה לשמור על איזון בין תרגום חופשי לבין נאמנות לרוח משחקי הלשון שבמקור.

לכיתות הבינוניות

צורך סיפורים החתומים בחותמו של אורח חיים דתי ועומדים בתחום עולמו הפנימי של הילד וסביבתו. סיפור על משפחה הנוסעת ביום ששי כדי להתארח בבית קרובים בקיבוץ, אך מאוודתם נופלת תוך כדי נסיעה והם נאלצים לבטל את תוכניתם ולהתארח בבית סבא וסבתא. סיפור על קשוי ההסתגלות של מיכל שעברה עם משפחתה מן המושב אל העיר ועל השתלבותה ההדרגתית בחברת בנות כיתתה.

סיפורו של אבא לבנו משה באחד מערבי פסח על ילדותו בתקופת הנאצים, על עליתו ארצה ועל סרובו ללכת לבית-הספר מפחד שיתנכלו לו כאן כמו שם בגולה. הוא השתכנע רק לאחר שאביו הבטיח למסור לידיו את ההגדה היפה של פסח.

בספר קטעים נבחרים מן ההגדה וכן תוספת פרקי אגדה בשולי העמודים. נעשה בו נסיון להסביר לילדים פשר החג, מנהגי החג המסורתיים ואף מה שהתחדש בדורות האחרונים, כגון: מנהג קציר העומר בקיבוצים או חגיגות המימונה בישראל. הטקסט מלווה בציורים צבעוניים חדשים לצד רישומים, אותם ראינו בהגדות המסורתיות שבידינו.

שני סיפורים בחרוים הראשון — על זוהר שובב שהתפאר בגבורתו ובסופו של דבר בא על ענשו בשל יהירותו. סיפור ריאליסטי, פשוט במבנהו שמוסר השכל בצדו. הסיפור השני, איש-ביש, מבוסס על דמיון. האיש — סתם איש, אין לו שם אלא מודבק לו כינוי — איש-ביש, אינו מצליח תחילה במעשיו ופונה לעולם הדמיון, אולם בסופו של דבר הוא מצליח בעולם הריאלי כי "הוא רוצה מאוד". אירוויו של אבי מרגלית חניניים ויש בהם כדי לגרות את הקורא לעלעל בספר ולקרוא בו.

התול תעלול הזור, כתב ואייר: דוקטור סוס, תירגמה: לאה נאור, הוצאת כתר, 1979. 61 עמ', מנור-קד.

כל ישראל הברים, כתבה: שרה ברגמן, איורים: ה' הכטקופף, הוצאת נתיב, תשל"ט, 104 עמ', מנוקד.

הגדה של פסח לילדים, ערכה: תקוה שריג, איורים: אהרן שבי, הוצאת מסדה, תשל"ט, 76 עמ', מנוקד.

זוהר שובב, כתבה: מיכל סנונית, איורים: אבי מרגלית, הוצאת מסדה, 1979.

לפיתות הגבוהות

סיפור חייו של יחיאל מיכאל הלפרין, מחלוצי העליה הראשונה, שונה, המשולב בקטעים מתולדות ראשית ההתישבות — עלילות גבורה נגד הפורעים הערבים, המרד נגד פקידי הברון, ארגון השמירה וההגנה על המושבות הראשונות ועוד.

הרפתקאותיהם של ילד ישראלי בן קיבוץ וילד ערבי ממצרים הנפגשים בלונדון בכנס בינלאומי לשלום. ארגון פלשתינאי מנסה לסכל את הידידות הנרקמת בין השנים. סעיד, הילד המצרי, נעלם ומוטס לקיבוצו של אמיר, הילד הישראלי. בעקבות מעשה ההרפתקה מתוכננת פגישת באי הכנס בסיני — שם חוגגים את השלום בין ילדי ישראל ומצרים. הסיפור נכתב כשנה לפני ביקור סאדאת בישראל ופורסם בהמשכים ב"משמר לילדים".

ספר שביעי בסדרה "נועזים" שבעריכת אוריאל אופק. כקוד-מיו בסדרה מוקדש הספר לאחד "הנועזים" בהיסטוריה החדשה של עמנו, בתקופה של ראשית המאה ועד לעצמאות-תנו המיוחדת.

המפקד הראשון ליהודה הוא אליעזר מרגולין, יליד רוסיה, שהגיע ארצה בעודו נער, נדד לאוסטריה וחזר בימי מלחמת העולם הראשונה בתפקיד קצין של הגדוד העברי במסגרת הצבא הבריטי.

הספר רווי מתח והרפתקאות ויש בו למידה עקיפה של פרקים חשובים בתולדות היישוב.

הגיבור מכלוב האריות.
כתב: יהואש ביבר, איו-
רים: אבנר כץ, הוצאת
עם עובד, 1978, 148 עמ'.

כיצד נעלם סעיד? כתב:
זאב ורדי, איורים: יעקב
גוטרמן, הוצאת ספריית
פועלים, 1978, 152 עמ'.

המפקד הראשון ליהודה,
כתב: יהואש ביבר, איו-
רים: יעקב גוטרמן, הוצ'
את יוסף זרברק, 1978.